

เรื่อง : ประสิทธิภาพจุลินทรีย์อีเอ็มร่วมกับมูลสัตว์ต่อปริมาณผลผลิตของแหนแดงและอิทธิพล
 แหนแดงต่อการเจริญเติบโตและซากของไถ่ลูกผสมพื้นเมืองและเปิดเนื้อ

โดย : ปรีศนา อัครพงษ์สวัสดิ์

ปีที่พิมพ์ : 2557

บทคัดย่อ

แหนแดง (Azolla) เป็นเฟิร์นน้ำที่มีไนโตรเจนเป็นองค์ประกอบสูง สามารถนำมาเป็นส่วนผสมในอาหารสัตว์ได้ งานวิจัยครั้งนี้แบ่งเป็น 3 ระยะคือ ระยะที่ 1: ใช้แผน factorial in CRD 6x3x2 โดยใช้มูลสัตว์ต่างชนิด [มูลไก่ผง มูลไก่ป่นเม็ด มูลสุกร มูลโค มูลนกกระทาผสมมูลโค (1:3) และมูลค่างควาผสมมูลโค (1:3)] ในระดับ 0.5, 1.0 และ 1.5 กิโลกรัม ร่วมกับหมักและไม่หมักจุลินทรีย์อีเอ็ม ทำการเพาะเลี้ยงในวงบ่อซีเมนต์ เส้นผ่าศูนย์กลาง 100 เซนติเมตร สูง 50 เซนติเมตร (0.79 ม²) ในระยะเวลา 30 วัน ระยะที่ 2 และ 3 อิทธิพลแหนแดงต่อการเจริญเติบโตและซากของไถ่ลูกผสมพื้นเมืองและเปิดเนื้อ ใช้แผน factorial in CRD 4x2 ใช้แหนแดงแห้ง 0, 5, 8 และ 11% ร่วมกับเสริมและไม่เสริมแหนแดงสด 5% ในอาหารไถ่ลูกผสมพื้นเมืองและ factorial in CRD 3x3 ใช้แหนแดงแห้ง 0, 5, และ 10% ร่วมกับเสริมแหนแดงสด 0, 5 และ 10% ในอาหารเปิดเนื้อ ทั้ง 3 ระยะทำ 4 ซ้ำๆละ 10 ตัวต่อคอก โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาประสิทธิภาพจุลินทรีย์อีเอ็มร่วมกับมูลสัตว์ต่างชนิดในระดับที่แตกต่างกันต่อผลผลิตแหนแดง และเพื่อศึกษาการเจริญเติบโต คุณภาพซากและมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ ของไถ่ลูกผสมพื้นเมืองและเปิดเนื้อที่เลี้ยงด้วยอาหารผสมแหนแดงแห้งร่วมกับเสริมแหนแดงสดระดับที่แตกต่างกัน ตามลำดับ เลี้ยงไถ่ลูกผสมพื้นเมืองอายุ 10 - 60 วัน และ เปิดเนื้ออายุ 10 - 49 วัน สิ้นสุดการทดลองสุ่มไก่และเปิดคอกละ 2 ตัว (ตัวผู้ 1 และ ตัวเมีย 1) ทำการชำแหละเพื่อหาคุณภาพซาก สรุปผลได้ดังนี้

ระยะที่ 1 การเพาะเลี้ยงแหนแดงสามารถใช้มูลนกกระทาผสมมูลโค (1:3) ระดับ 0.5 - 1.5 กิโลกรัมและมูลค่างควาผสมมูลโค (1:3) ระดับ 1 - 1.5 กิโลกรัม หมักหรือไม่หมักด้วยอีเอ็มก่อนนำลงบ่อเพาะจะให้ผลผลิตแหนแดงในวงบ่อซีเมนต์ 0.79 ตารางเมตร สูงกว่าการใช้มูลไก่ผง มูลไก่ป่นเม็ด มูลสุกร และมูลโค ในทุกระดับทั้งหมักและไม่หมักอีเอ็มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$) และการใช้มูลไก่ผง 1.5 กิโลกรัมต่อบ่อจะให้ผลผลิตต่ำที่สุด ($p < .01$) ระยะที่ 2 ผสมแหนแดงแห้ง 5% ในอาหารเลี้ยงไถ่ลูกผสมพื้นเมือง ให้ผลการเจริญเติบโตและมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์เหมาะสมที่สุด เพิ่มแหนแดงแห้ง 8% ในอาหารไก่ ให้ผลสมรรถภาพการผลิตเทียบเท่ากับใช้ไบโกระถิน 5% โดยเสริมหรือไม่เสริมแหนแดงสดให้ผลไม่แตกต่างกัน ($p > .05$) แต่เมื่อเพิ่มเป็น 11% ปรากฏสมรรถภาพการผลิตลดลง และระยะที่ 3 ผสมแหนแดงแห้ง 5% ในอาหารเลี้ยงเปิด ให้ผลการเจริญเติบโตและมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ดีที่สุดใกล้เคียงกับการใช้ไบโกระถินแห้ง และสามารถเสริมแหนแดงสดได้ถึง 10% โดยไม่ส่งผลกระทบต่อสมรรถภาพการผลิตของเปิดเนื้อ อย่างไรก็ตามให้เหมาะสมควรเสริมเพียง 5% ก็เพียงพอโดยเฉพาะในเปิดเล็ก ส่วนเปอร์เซ็นต์ซาก เครื่องใน เลือด ขน หัว และแข้ง ไม่ปรากฏความแตกต่างกันทั้งไถ่ลูกผสมพื้นเมืองและเปิดเนื้อ ($p > .05$)

คำสำคัญ: แหนแดง มูลสัตว์ ไถ่ลูกผสมพื้นเมือง เปิดเนื้อ การเจริญเติบโต และซาก